

ÎN COLECȚIA

ANTOLOGIA UNUI AUTOR AU MAI APĂRUT:

- Aureliu **BUSUIOC** *Punct* (2007)
Vasile **ROMANCIUC** *Recitirea proverbelor* (2007)
Șerban **FOARȚĂ** *Capodopere incomplete* (2008)
Emil **BRUMARU** *Fluturii din pandișpan* (2008)
Mircea **CĂRTĂRESCU** *O seară la operă* (2009)
Mircea **IVĂNESCU** *Poesii alese* (2009)
Arcadie **SUCEVEANU** *Cafeneaua Nevermore* (2011)
Ioan Es. **POP** *nicăieri.ro* (2012)
Iulian **FILIP** *Somnul plin de pasageri* (2018)
Ion **HADĂRCĂ** *Ulysemne* (2019)
Ion **MUREȘAN** *Izgonirea din poezie* (2020)
Daniel **BĂNULESCU** *Dumnezeu ține întreg Universul pe degetul său mic* (2021)
Constantin **ABĂLUȚĂ** *Nu eu dar nici altcineva* (2021)
Alexandru **MUȘINA** *Budila-Express* (2022)
Mihai **URSACHI** *Pajiștea rotundă din vârful unui ac* (2022)
Matei **VIȘNIEC** *Poemul care se citește pe sine* (2023)
Adrian **POPESCU** *Eu am slujit poezia* (2023)
Lucian **VASILIU** *Despre omul bun și frumos* (2024)
Ana **BLANDIANA** *Dans în ploaie* (2025)

ANTOLOGIA
unui
AUTOR
Colecția

A

Ion POP

CUM SE SCRIE
UN POEM

Știința

Lector: *Mircea V. Ciobanu*
Corectori: *Mariana Belenciuc, Maria Cornesco*
Redactor tehnic: *Nina Duduciuc*
Concepție grafică a colecției: *Andrei Ichim*
Copertă, machetare computerizată: *Vitalie Ichim*

ÎNȚEPRINDEREA
EDITORIAL-POLIGRAFICĂ
ȘTIINȚA

str. Academiei, nr. 3; MD-2028, Chișinău, Republica Moldova
tel.: +373 22 739616 (anticamera)
+373 22 739983; +373 60966868 (vânzări)
e-mail: prini_stiinta@yahoo.com
www.editurastiinta.md

Toate drepturile asupra colecției „Antologia unui autor” și a acestei ediții
aparțin Întreprinderii Editorial-Poligrafice *Știința*.

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Pop, Ion

Cum se scrie un poem / Ion Pop; copertă: concepție grafică: Andrei Ichim; copertă: Vitalie Ichim.

– [Chișinău] *Știința*, 2025 (Bons Offices). – 128 p. – (Colecția „Antologia unui autor”,
ISBN 978-9975-4208-8-4).

ISBN 978-9975-85-543-3.

Cuprins

[Din] **Propuneri pentru o fântână**, 1966

9 | Ferestre

[Din] **Biata mea cumiņenie**, 1969

10 | Să lăudăm

11 | Dansăm

12 | Trei puncte

13 | Trebuie

[Din] **Gramatică târzie**, 1976

14 | Aici

15 | Casa

17 | Norii

18 | Să înnoptezi

19 | Mări argintii și nemuritoare

[Din] **Soarele și uitarea**, 1985

20 | De sub rugină

21 | Ce s-a întâmplat

22 | Moment

23 | Fumul

24 | Strofa a treia

25 | Inscripție pe turnul cel mai înalt

26 | Dictonul

27 | Floarea de soc

[Din] **Amânarea generală**, 1990

- 28 | *Saeculum*
- 29 | Ca odinioară, într-un poem
- 31 | Interferențe
- 33 | După-amiază cu Bacovia
- 34 | Cireșul

[Din] **Elegii în ofensivă**, 2003

- 35 | Influențe livești
- 37 | Ca Demostene
- 39 | Brâncuși s-a hotărât
- 41 | Mânia pietrelor
- 43 | Am aflat astăzi
- 45 | Palimpsest
- 46 | Zăpadă pe un scaun
- 47 | Cântec simplu
- 48 | Fereastră
- 49 | Acum și aici
- 50 | *Opus magnum*
- 52 | Către Inocențiu

[Din] **Litere și albine**, 2010

- 54 | Temă cu variațiuni
- 57 | Dumnezeu vede
- 59 | Siesta
- 60 | Hamac
- 61 | Litere și albine

[Din] **În fața mării**, 2011

- 63 | Oră
- 64 | Octombrie
- 66 | Măsline negre, verzi
- 67 | *Madonna del latte*
- 69 | Cu o piatră în mâini

[Din] **Casa scârilor**, 2015

- 71 | Recviem în tren (1989–2014)
- 75 | Casa scârilor
- 82 | Cravata lui Gellu Naum
- 89 | Mâna ruptă
- 93 | Degetul lui Bach
- 95 | Tocmai lucrăm
- 97 | Cămășile
- 98 | Acoperișul
- 99 | Am citit atâtea parabole
- 102 | Temeri
- 104 | Mesteacănul

[Din] **Lista de așteptare**, 2019

- 105 | Mondrian
- 107 | Spre deosebire de alții
- 109 | Cum se scrie un poem
- 110 | Athos
- 112 | Cântec simplu
- 113 | Strada

- 120 | E mare lucru
121 | Citind mereu
122 | Gramaticală
123 | Proba focului
125 | Acum sunt sigur
126 | Bate și ți se va deschide

FERESTRE

Lung e drumul de la o vreme, lung,
și tu mergând, mergând,
când, pe o parte și pe alta –, ferestrele.

Treci drept printre ele, cum se cuvine,
sprijinit de atâtea priviri și cuvinte,
sângele tău asemeni unui plop tremurător își părăsește
frunzele-n toamna dinapoia ta,
peceți pe-un testament neconținut.

Fetei ce te pândește din fereastră,
de parcă-ai fi chiar nostalgia ei,
îi lași mâna ta stângă până la-ncheietură,
acolo unde pulsul se-aude clar bătând
piaptăn să fie-n părul ei sălbatic –,
pe cei bătrâni îi faci să creadă încă-o vreme
că tu ești umbra lor cândva pierdută,
ori un baston din creangă de stejar
în care s-ar putea propti și timpul.

Fântână așteptată, tremurătoare umbră,
te moștenesc răscrucile de drumuri
și ești o dulce amânare
ferestrelor la care nu stă nimeni.

Ochii mei, urmărindu-te mereu,
de la o vreme văd prin tine drumul
cum șerpuiește lin, fără sfârșit.
Tu unde ești? – Poate-ai murit, ori poate
te-ai așezat în zid, printre ferestre.

Să lăudăm conturile lucrurilor,
ascuțitele muchii care despart de ceață,
frâiele bine ținute în mână de zei,
căpestrele, zăbala, fulgerul gros,
nechezatul învins în care ele dorm.

Aceasta e marginea. S-o tot lăudăm –
mortul-lungime, mortul-lățime, mortul-înălțime
culcați ca niște țărături acolo
lângă râul acela necunoscut, curgând în sus și-n jos,
în dreapta și-n stânga, fără oprire.

Nimic nu se roade din margine. Doar din adânc.
Egală cu sine, rămâne o dungă de somn
sub care, încet, se visează.

Să lăudăm conturile până vom răguși,
cu sângele-n gură să lăudăm marginea,
ea scoate, doar, din nimic ovalul feței tale,
piatra din râu și din timpul cețos
un cerc de copac îl încheagă.

Și iată, pot spune: acesta-i pământul,
acestea sunt steaua și casa mea,
acesta sunt eu, acesta sunt eu,
până aici, cel mereu gata de ducă,
acesta sunt eu, acesta mi-e sângele,
aceasta e marginea mea,
pe care sângele meu se usucă.

D A N S Ă M

Dansăm, dansăm, vin oase de pretutindeni,
le acoperă tânăr pământ –
zăpada-carne, pe brațe, pe piepturi,
troienită de-un vânt în tăcere.

Dansăm, dansăm, smulgem piciorul din piatra
amenințând spre genunchi, smulgem piciorul
când crește din lut
noaptea atrasă mereu de-o stea neagră,
glodul ei de-ntuneric pustiu. Dansăm,
batem toba de piatră, de apă, toba verde,
vin păsări chemate și ziua din noapte spre zi,
vin oameni chemați-nechemăți din pământ,
și mai adânc apăsând cu piciorul morții timizi,
coarne de melc, antene primejdioase.
Ne învârtim cu pământul, dansăm,
braț peste braț, trup lângă trup încordat,
până ne-ntoarcem o dată, steaua-i nisip,
munții-s mai mici, apele-n albie seacă.

Dansăm, dansăm; vin săgeți și se-nfig,
în piept ruginesc, înfrunzesc, după vreme.
Dansăm, dansăm. Apărăm
masa aceea rotundă, cercul de aer necucerit.
Păzim un strigăt dansând.
Dansăm. Dansăm.

Port trei puncte negre-n ochiul stâng –
în graba nașterii, lumina
nu m-a acoperit în întregime.
Tăcute, neșterse, la aceeași distanță mereu,
ziua întunecate, strălucitoare noaptea,
refac un triunghi ceresc –
în el ezită zborul unui vultur,
un alb triunghi de nor o clipă se desparte
însingurat, de sine, încremenind o vreme,
o margine se-așează pe nesfârșitul verde.

Să am înfipti în mine trei țărugi
ce țintuiesc trei stele al căror loc e-n largul cer,
e-o scurtă, vinovată bucurie.
Cândva, un vânt trecând abia simțit
le va elibera, lăsând trei goluri.
Voi fi așa ușor, că aș putea atunci
de trei ori peste cap să mă învârt
și pasăre ori altă zburătoare să devin.

T R E B U I E

Trebuie că există undeva un loc
în care se adună marginile tuturor lucrurilor
după ce ele-au murit
Și iată încetul cu încetul
puțin mai întunecată puțin mai dură
puțin mai oarbă mai fără auz și gură
se naște
o nouă nemărginire.

Aici, printre cărți cu grijă așezate –,
da, se va spune, era un ins livresc,
cineva murmură, cineva plânge,
masa mea-i o cetate cu punțile întinse
peste șanțuri adânci, în care vom inventa sânge.
Fereastra-i deschisă, vede tot și nimic,
mărul se coace tăcut, înaintea
mașinile, memoria, toamna,
cad frunzele, cuvintele de tipar
sunt amărui ca nucii din Valea Chioarului.
Apa rămasă-n urechile mele cândva,
dintr-un râu de care-am uitat,
se evaporă într-un spațiu cu lupte,
cad, se ridică, ceasornicul ține minte –,
în cuibul de fier cântă mierla analfabetă.
Ci vino, fluture, și te așează
pe *Nebănuitele trepte*, pe *Struktur der modernen Lyrik*,
fii tu o târzie insignă pe pieptul
atâtor morți frumoși, înfruntă tu
însângerata gheară a Sfinxului,
botul lui de cosmic, preistoric motan.

Eheu, eheu –, un sfinx prinzând fluturi,
o pasăre voi auzi cum îi pune
trei enigmatice, lungi întrebări,
pe limba-i intraductibilă. Rușine, rușine,
iar eu existând
cât durata rușinii.

Aici,
printre cărți cu grijă-așezate, imaginând
sângele meu în scădere, moartea, transfigurarea,
slaba memorie a posterității.

C A S A

Până la urmă, casa rămâne o sumă de cuvinte
în care-am trăit, prin care
trecând, m-am rostit
pentru aer, pentru o fereastră
ce vede, tăcând,
o anumită creștere și descreștere.

Un șobolan e zeul de șapte sunete
săpându-și lungi galerii
în pământia frază a oracolului,
dulapul vechi, viitorul, aburii unor mese
de-acum istorice
dușumeaua, permanența, cenușa
se așează în stricta ordine
în care adesea veneam
să plâng o rușine pierdută.

Ziceam iarba crește, propoziție simplă,
și iarba creștea
pe limba mea roză și pură,
pe o peninsulă din trei părți
scăldată de vânt –,
eheu, și câte semințe
am împărțit pentru mâinile umede
ale bătrânilor, pentru
semănătorii fii
plecați prin tunele de noapte,
tunele de noapte săpând.

Am lăudat treptele, am hulit scaunele,
m-am speriat de oglinzi,
răbdătoarei grinzii afumate
m-am închinat într-un colț de umbră –